

Закључак

Закључак је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. [8/2020](#) и [107/2021](#).

1. Усвајају се Смернице за укључивање организација цивилног друштва у радне групе за израду предлога докумената јавних политика и нацрта, односно предлога прописа, које чине саставни део овог закључка.

2.

Задужује се Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог да, у сарадњи са надлежним органима државне управе који одлуче да укључе представнике организација цивилног друштва, спроводи поступак предвиђен овим смерницама.

3. Препоручује се органима државне управе да на својој интернет страници и порталу е-управа при обавештавању јавности о почетку израде предлога документа јавних политика и нацрта, односно предлога прописа јавност обавесте и о намери да формирају радну групу за његову израду.

4. Препоручује се органима аутономне покрајине и органима јединица локалне самоуправе да приликом израде предлога докумената јавних политика и нацрта, односно предлога прописа који су у њиховој надлежности укључе у радне групе представнике цивилног друштва на транспарентан начин.

5. Овај закључак објавити у „Службеном гласнику Републике Србије“.

СМЕРНИЦЕ ЗА УКЉУЧИВАЊЕ ОРГАНИЗАЦИЈА ЦИВИЛНОГ ДРУШТВА У РАДНЕ ГРУПЕ ЗА ИЗРАДУ ПРЕДЛОГА ДОКУМЕНАТА ЈАВНИХ ПОЛИТИКА И НАЦРТА, ОДНОСНО ПРЕДЛОГА ПРОПИСА

I. УВОДНИ ДЕО

1. Овим смерницама уређује се поступак избора представника организација цивилног друштва у радне групе за израду предлога докумената јавних политика и нацрта, односно предлога прописа, а које оснивају органи државне управе (у даљем тексту: радна група).

2. Поступак утврђен овим смерницама по правилу се примењује у случајевима када надлежни предлагач одлучи да у радну групу за израду документа јавне политике, односно прописа, именује представнике организација цивилног друштва као заинтересованих страна и циљних група, у складу са прописима који уређују плански систем Републике Србије и методологију управљања јавним политикама, анализу ефеката јавних политика и прописа и садржај појединачних докумената јавних политика.

3. Сврха Смерница је усмеравање рада органа државне управе у правцу даљег унапређења укључивања организација цивилног друштва у поступке израде прописа и докумената јавних политика дефинисаног Смерницама за укључивање организација цивилног друштва у процес доношења прописа („Службени гласник РС”, број 90/14) које је Влада усвојила Закључком 05 број 011-8872/2014 од 26. августа 2014. године.

4. Поједини изрази који се користе у овим смерницама имају следеће значење:

1) **Представник организација цивилног друштва** (у даљем тексту: представник ОЦД) јесте физичко лице које је у радну групу именовано на предлог организације цивилног друштва чији је члан, у поступку уређеном овим смерницама.

Представником ОЦД не сматра се физичко лице које је надлежни предлагач непосредно ангажовао у својству експерта ради пружања стручне помоћи радној групи надлежној за припрему предлога документа јавне политике или нацрта, односно предлога прописа;

2) **Организације цивилног друштва** (у даљем тексту: ОЦД) су удружења, фондације и задужбине основане и регистроване сагласно позитивним прописима Републике Србије.

Остали изрази који се односе на процес израде прописа и докумената јавних политика користе се у значењу које је дефинисано прописима којима се уређује државна управа, односно плански систем Републике Србије.

5. Сви појмови употребљени у овим смерницама у мушком граматичком роду обухватају мушки и женски род лица на које се односе.

II. ИЗБОР ПРЕДСТАВНИКА ОЦД У РАДНЕ ГРУПЕ

6. Када се спроводи поступак избора представника ОЦД у радне групе уређен овим смерницама, води се рачуна о:

1) **Комплементарним улогама органа државне управе и ОЦД у изради докумената јавних политика и прописа** – у изради предлога документа јавне политике и нацрта, односно предлога прописа, органи државне управе и ОЦД имају различите, али комплементарне улоге: органи државне управе одговорни су за припрему и спровођење поступка израде предлога документа јавне политике и нацрта, односно предлога прописа, а ОЦД имају право да као заинтересоване стране активно учествују у овим процесима у обиму и на начин предвиђен прописима којим се уређује плански систем Републике Србије и методологија управљања јавним политикама, анализа ефеката јавних политика и прописа и садржај појединачних докумената јавних политика;

2) **Партнерству органа државне управе са заинтересованим странама и циљним групама** – документа

јавних политика и прописи припремају се у процесу који подразумева укључивање под једнаким условима свих заинтересованих страна и циљних група;

3) **Транспарентности и јавности критеријума и поступка избора** – избор представника ОЦД у радне групе врши се на основу јасних, претходно дефинисаних критеријума у поступку отвореном за јавност у свим његовим фазама и уређеном овим смерницама;

4) **Стручности и репрезентативности представника ОЦД** – представник ОЦД именује се у радну групу имајући у виду његове стручне квалификације и релевантно искуство и представља ОЦД на чији предлог је именован;

5) **Континуитету и планирању израде докумената јавних политика и прописа** – када надлежни предлагач тако одлучи, избор представника ОЦД у радне групе саставни је део процеса планирања и израде докумената јавних политика и прописа. Надлежни предлагач правовремено планира спровођење поступка избора представника ОЦД у радне групе, имајући у виду трајање поступка уређеног овим смерницама, а сагласно средњорочном плану и годишњем Плану рада Владе;

6) **Пропорционалности** – надлежни предлагач по правилу иницира, а Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог спроводи поступак избора представника ОЦД код израде предлога документа јавне политике који има значајне ефекте на физичка лица (укључујући и осетљиве категорије становништва), и/или на правна лица, и/или на буџет Републике Србије, и/или на животну средину и/или органе јавне власти, а нарочито у областима образовања, конкурентности, социјалне заштите и здравства, сагласно пропису којим се уређује методологија управљања јавним политикама, анализа ефеката јавних политика и прописа и садржај појединачних докумената јавних политика.

Поступак избора представника ОЦД по правилу се спроводи и приликом израде нацрта закона којим се битно мења правни режим у одређеној области или којим се уређују питања која посебно занимају јавност, односно приликом припреме подзаконских аката којима се разрађују поједине њихове одредбе или се одређује начин извршења појединих одредаба, а у складу са прописима којима се уређује државна управа.

Руководилац надлежног предлагача може покренути поступак избора представника ОЦД и у другим случајевима када то сматра потребним.

Руководилац надлежног предлагача може именовати више представника ОЦД.

7) **Равномерној регионалној заступљености** – приликом избора представника ОЦД у радну групу води се рачуна о адекватној територијалној заступљености ОЦД, нарочито у припреми предлога докумената јавних политика и предлога, односно нацрта прописа за које је ex ante анализа показала да могу имати ефекат на локални и регионални развој и питања повезана са њима;

8) **Поштовању једнакости и недискриминације** – у поступку избора представника ОЦД у радну групу поштују се људска и мањинска права гарантована Уставом и законом. Кандидати које ОЦД предлажу за чланове радне групе не могу бити дискримисани по основу јавних и политичких ставова, чланства у ОЦД и њиховим савезима у земљи и иностранству, нити по основу било ког другог личног својства дефинисаног Уставом и законом;

9) **Родној равноправности** – приликом избора представника ОЦД у радне групе руководилац надлежног предлагача води рачуна о родној равноправности. У остваривању родне равноправности орган државне управе поштује Препоруку 2003(3) Комитета министара Савета Европе о балансираном учешћу мушкараца и жена у процесу припреме јавних политика, као и стратешка документа и позитивноправне прописе Републике Србије у овој области;

10) **Забрани сукоба интереса** – у поступку избора ОЦД води се рачуна да се за представника ОЦД у радну групу не именује лице које је функционер или државни службеник у органу државне управе, служби Владе или јавној агенцији, односно функционер или службеник у органу аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе;

11) **Заштити података о личности** – у поступку избора представника ОЦД у радне групе, поштују се права у вези са заштитом података о личности, у складу са законом који уређује ову материју.

III. ПОСТУПАК ИЗБОРА ПРЕДСТАВНИКА ОЦД У РАДНЕ ГРУПЕ

7. Када надлежни предлагач у циљу уважавања резултата спроведених консултација одлучи да укључи представнике ОЦД у радну групу у складу са овим смерницама, о томе подноси захтев Министарству за људска и мањинска права и друштвени дијалог.

8. За потребе спровођења поступка, Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог формира комисију за избор представника ОЦД за чланове радне групе (у даљем тексту: Комисија) састављену од представника надлежног предлагача и представника Министарства за људска и мањинска права и друштвени дијалог, са задатком да у што краћем року предложи његовом руководиоцу представнике ОЦД у радној групи.

9. Поступак се спроводи кроз објављивање јавног позива за достављање предлога кандидата за чланство у радној групи (у даљем тексту: Јавни позив) на интернет страницама надлежног предлагача и Министарства за људска и мањинска права и друштвени дијалог.

Јавни позив по правилу садржи: информације о називу и циљу предлога документа јавне политике и нацрта, односно предлога прописа који се припрема, задатке радне групе, циљ, област и право учешћа на јавном позиву, критеријуме за избор кандидата који могу обухватати и одређени систем бодовања, потребну документацију којом се доказује испуњеност критеријума, као и рок за подношење пријава.

10. На основу спроведеног поступка и вредновања пристиглих пријава на Јавни позив, Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог доставља руководиоцу надлежног предлагача предлог за именовање представника ОЦД у радну групу.

11. Узимајући у обзир достављен предлог из тачке 10. ових Смерница, руководилац надлежног предлагача доноси коначну одлуку о именовању представника ОЦД која може бити саставни део одлуке о именовању свих чланова радне групе.

12. Министар надлежан за људска и мањинска права и друштвени дијалог даје опис добре праксе за поступање у спровођењу предвиђеног поступка, укључујући дефинисање критеријума за избор и система бодовања поднетих пријава на Јавни позив.

IV. ПРАЋЕЊЕ ПРИМЕНЕ СМЕРНИЦА

13. Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог прати примену ових смерница, информише Владу и објављује на својој интернет страници Годишњи извештај о примени Смерница и других начина укључивања ОЦД у радне групе (у даљем тексту: Годишњи извештај), најкасније до краја првог квартала текуће за претходну годину.

Годишњи извештај по правилу прати статистике о формираним радним групама, укупном укључивању ОЦД у радне групе, спроведеним поступцима у складу са овим смерницама, другим начинима укључивања, садржи препоруке за унапређење процеса, али може садржати и друге потребне елементе.

Припрема Годишњег извештаја у делу који се односи на примену прописа којим се уређује методологија управљања јавним политикама, анализа ефеката јавних политика и прописа и садржај појединачних докумената јавних политика врши се у сарадњи са Републичким секретаријатом за јавне политике.

V. СХОДНА ПРИМЕНА

14. У складу са одлуком надлежног предлагача, ове смернице сходно се примењују на поступак именовања представника ОЦД у радне групе за припрему других планских докумената (документи развојног планирања и остали плански документи).

VI. ИЗУЗЕЦИ ОД ПРИМЕНЕ

15. Ове смернице не примењују се на укључивање ОЦД у радне групе чији је поступак већ предвиђен неким посебним прописом или другим смерницама, односно када је посебним прописом или другим смерницама већ уређен процес припреме планских докумената на другачији начин.

16. Органи државне управе могу и самостално, када тако одлуче, спровести поступак именовања представника ОЦД у радне групе водећи се одредбама тачке 6. ових смерница, уз одговарајуће консултације и пружање обавештења Министарству за људска и мањинска права и друштвени дијалог.